

مهر زمانی خواندن و نوشتن:

برای هر داده Q مهر زمانی خواندن و نوشتن به صورت زیر است:

❖ $W-TS(Q)$: مهر زمانی نوشتن داده Q، که برابر است با بزرگترین مهر زمانی تراکنشی که روی Q نوشته است.

❖ $R-TS(Q)$: مهر زمانی خواندن داده Q، که برابر است با بزرگترین مهر زمانی تراکنشی که داده Q را خوانده است.

با اعمال قواعد خواندن و نوشتن، پروتکل های مبتنی بر مهر زمانی تضمین می کنند که دستورات r و w که با هم برخورد دارند به ترتیب مهر زمانی اجرا شوند و سریال پذیر باشند.

قواعد خواندن :

فرض کنید تراکنش T_i شامل یک دستور $read(Q)$ است:

(1) اگر $TS(T_i) \leq W - TS(Q)$ آنگاه تراکنش T_i داده ای را می خواهد که مقدارش بعدا نوشته می شود. پس در این حالت با دستور خواندن تراکنش موافقت نمی شود و تراکنش رد می شود.

(2) اگر $TS(T_i) > W - TS(Q)$ آنگاه دستور خواندن تراکنش T_i اجرا می شود و مهر زمانی خواندن Q ، با ماکزیمم مهر زمانی تراکنش T_i و مهر زمانی خواندن Q مقداردهی می شود.

قواعد نوشتن :

فرض کنید تراکنش T_i شامل یک دستور $write(Q)$ است:

(1) اگر $TS(T_i) < R - TS(Q)$ یا $TS(T_i) < W - TS(Q)$ آنگاه با دستور نوشتن تراکنش موافقت نمی شود و تراکنش T_i رد می شود.

(2) در غیر این صورت دستور نوشتن اجرا می شود و مهرزمانی نوشتن Q نیز با $TS(T_i)$ مقدار دهی می شود.

روش های مدیریت بن بست:

- (1) چشم پوشی (ignore)
- (2) فرصت (timeout)
- (3) پیشگیری (prevention)
- (4) اجتناب (avoidance)
- (5) تشخیص و رفع بن بست

چشم پوشی:

چون احتمال بن بست پایین و هزینه رفع آن بالاست، می توان از آن چشم پوشی کرد و برخورد با آن را بر عهده برنامه نویس یا مدیر سیستم گذاشت.

فرصت :

تراکنش فقط برای مدت زمان معینی منتظر بماند و در صورت عدم اجابت، ساقط شود. این روش ساده است، اما تعیین این مقدار زمان مشکل است.

پیشگیری:

با این روش سیستم هرگز دچار بن بست نمی شود. پس:

(1) می توان از پروتکل هایی مثل C2PL و SC2PL استفاده کرد، که هر تراکنش قبل از شروع تمام قفل های مورد نیازش را بگیرد.

(2) می توان بین داده ها یک ترتیب در نظر گرفت و تراکنش ها فقط بر اساس این ترتیب مجاز به قفل کردن باشند.

اجتناب:

تراکنش ها اجرا می شوند و هنگام درخواست داده، احتمال وقوع بن بست بررسی می شود. در این حالت از مهر زمانی بن بست و یکی از روشهای زیر استفاده می شود:

- روش wait-die : تراکنش پیرتر با مهر زمانی کمتر منتظر تراکنش جوانتر می ماند تا قفل مربوطه را آزاد کند. در مقابل تراکنش جوانتر هرگز منتظر نمی ماند و ساقط می شود. (اولویت با تراکنش جوانتر)
- روش wound-wait : تراکنش پیرتر به جای انتظار، تراکنش جوانتر را می کشد و تراکنش جوانتر منتظر تراکنش پیرتر می ماند. (اولویت با تراکنش پیرتر)

تشخیص و رفع بن بست:

در این روش اگر بن بست رخ دهد، مشخص و برطرف می شود.

- برای تشخیص بن بست از گرافی به نام **گراف انتظار** استفاده می کنیم. این گراف، گره های آن تراکنش ها هستند و لبه $T_i \rightarrow T_j$ یعنی تراکنش T_i منتظر تراکنش T_j است. اگر حلقه در گراف وجود نداشته باشد، یعنی بن بست نداریم.

- در صورت وجود بن بست یا حلقه باید یک تراکنش در این حلقه را انتخاب و ساقط کرد که به آن **قربانی (victim)** می گویند.

معیارهای انتخاب قربانی:

- (1) تعداد حلقه هایی که این تراکنش در آن وجود دارد و با ساقط شدن آن، این حلقه ها از بین می روند.
- (2) حجم کاری که تا کنون در آن تراکنش انجام شده است.
- (3) تعداد بروزرسانی انجام شده در آن
- (4) حجم کاری از تراکنش که برای اتمام آن باقی مانده است.